



Uitvoeringsplan
Optimaal Ontwikkelen en Opgroeien

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2	3. Van uitvoeringsplannen naar uitvoering	13
1.1 Leeswijzer	3	3.1 Samenwerking	13
1.2 Verband met andere leefgebieden	3	3.2 Financiën	14
1.3 Lokale inclusieagenda	3	3.3 Ontwikkelagenda	15
2. Leefgebied Optimaal Ontwikkelen en Opgroeien	4	Bijlage 1:	
2.1 Samen opvoeden	6	Relevante maatschappelijk partners	16
2.2 Normaliseren	7	Bijlage 2:	
2.3 Preventie & Aanbod	9	Wettelijk kader	17
2.4 Route naar Hulp	11	Bijlage 3: Resultatenboom	18
2.5 Kansengelijkheid	11		

1. Inleiding

Voor u ligt het uitvoeringsplan Optimaal Ontwikkelen en Opgroeien van de gemeente Neder-Betuwe. Eén van de drie uitvoeringsplannen die vallen onder de integrale beleidsnota Sociaal Domein 2021-2024.

Ieder uitvoeringsplan is gericht op een ander leefgebied. In de beleidsnota is voor dit leefgebied en uitvoeringsplan de volgende ambitie beschreven;

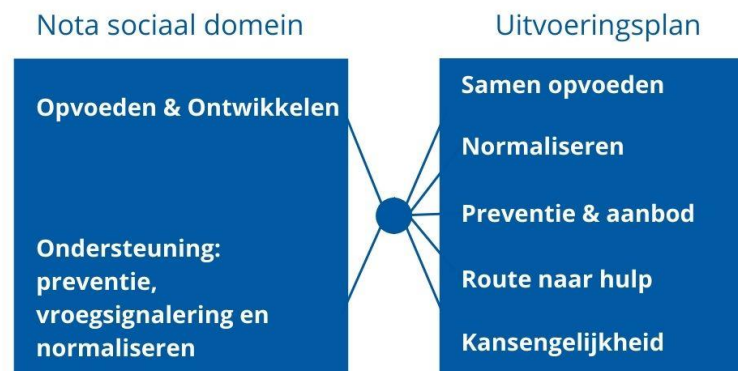
'Jeugdigen in Neder-Betuwe ontwikkelen zich optimaal'.

Neder-Betuwe is een kinderrijke gemeente. De meeste kinderen en jeugdigen¹ kunnen hun talenten ontplooiën en ontwikkelen in een gezonde en positieve leefstijl. Hierbij zijn de thuissituatie en andere plekken waar het kind opgroeit van belang. In eerste instantie zijn ouders verantwoordelijk voor hun kinderen. Als het kind ouder wordt, groeit ook de eigen verantwoordelijkheid. We vinden het belangrijk dat ouders en jeugdigen dicht bij huis laagdrempelige ondersteuning kunnen vinden als zij vragen hebben, zodat zij op eigen kracht verder kunnen. De gevolgen van corona zullen helaas merkbaar zijn en deze kunnen mogelijk invloed hebben op het behalen van onze ambitie en resultaten. Om deze ambitie heen hebben we thema's, maatschappelijke resultaten en deelresultaten benoemd die hieraan bijdragen. Het doel is om op de resultaten een positieve ontwikkeling te bereiken.

Dit leefgebied is opgedeeld in vijf thema's. Dit is anders dan in de integrale beleidsnota waarin dit leefgebied nog was opgedeeld in twee thema's. Dit is gedaan omdat we met deze indeling meer inzicht verschaffen in de samenhang tussen maatschappelijk resultaten. Binnen deze vijf thema's wordt in dit uitvoeringsplan ingegaan op maatschappelijke resultaten en deelresultaten. In dit uitvoeringsplan behandelen we de maatschappelijke resultaten onder één thema tegelijkertijd omdat in de meeste gevallen de deelresultaten een bijdrage leveren aan meerdere maatschappelijke resultaten binnen dat thema. De maatschappelijke resultaten komen

voort uit de integrale Beleidsnota sociaal domein 2021-2024. Daar waar al eerder afspraken zijn gemaakt over resultaten vanuit andere beleidsplannen, zijn deze meegenomen en hebben we deze een plek gegeven in één van de uitvoeringsplannen. De resultaten in de uitvoeringsplannen kunnen minder specifiek beschreven zijn dan in de aparte beleidsstukken zelf. Dit komt omdat de uitvoeringsplannen bestaan uit een breder geheel aan resultaten dan de aparte beleidsstukken. De uitvoeringsplannen zijn meer integraal.

In dit uitvoeringsplan concentreren we op wat we bereikt willen hebben in 2024 en hoe we dat kunnen meten. De activiteiten die daarvoor worden georganiseerd zien we als expertise van onze maatschappelijk partners. Deze stap zal in eerste instantie in de subsidieopdrachten met onze subsidiepartners worden uitgewerkt. Ook zullen we dan stilstaan bij voorwaarden die nodig zijn om deze activiteiten (goed) te kunnen uitvoeren.



¹ Met kinderen bedoelen we kinderen van 0-12 jaar, met jeugdigen bedoelen we jongeren tussen de 13-18 jaar.

1.1 Leeswijzer

Als eerste gaan we in op het verband tussen het leefgebied Optimaal Ontwikkelen en Opgroeien en de andere leefgebieden. De Nota sociaal domein is overkoepelend aan de uitvoeringsplannen op de verschillende leefgebieden. Deze zijn niet los van elkaar te zien. In de hoofdstukken daarna beschrijven we de thema's waar we op in gaan zetten. Per thema wordt in een inleiding verteld waar we aan willen werken en wat de situatie is. Bij de thema's gaan we in op de specifieke maatschappelijke resultaten. Deelresultaten zijn beschreven en er is een voorbeeld te vinden van een project of activiteit die hiervoor wordt uitgevoerd. Zo geven we concreter aan wat we willen bereiken. Vervolgens ziet u per deelresultaat met welke indicator(en) we deze resultaten gaan meten en wat het meetinstrument zal zijn. De indicatoren en meetinstrumenten zijn beschreven op voorwaarde dat deze in de praktijk zullen werken. De praktijk moet uitwijzen of we hiermee de deelresultaten daadwerkelijk goed kunnen meten. Sommige deelresultaten zijn beschreven op het proces en niet op het directe gevolg voor inwoners. Dit komt omdat we van mening zijn dat sommige resultaten zo groot zijn dat we in 2024 stappen hebben gezet in ons proces, maar nog niet het eindresultaat gaan behalen. Daarna gaan we in op de samenwerking met partners in het sociaal domein en hoe we deze de komende jaren sterker willen maken. Verder laten we in het hoofdstuk Financiën zien hoe we omgaan met de financiële gevolgen van het plan en tot slot hebben we een ontwikkelagenda toegevoegd.

1.2 Verband met andere leefgebieden

Omdat belemmerende en bevorderende factoren om optimaal te kunnen ontwikkelen en opgroeien verder gaan dan alleen dit leefgebied, betekent dit dat we het opgroeien en ontwikkelen vanuit een breed perspectief oppakken. Dit doen we door de verschillende leefgebieden te overstijgen. Denk hierbij aan: gezondheidsaspecten of andere (on)gunstige leefomstandigheden die van invloed zijn op het kunnen meedoen in de samenleving. Maar ook door al oog te hebben voor deze aspecten van jongs af aan. Deze benadering stimuleert een integrale aanpak die vraagt om samenhang en afstemming van beleidsmaatregelen en activiteiten over de verschillende domeinen en beleidsterreinen heen. Als gevolg van de brede benadering die we hanteren, staan onder het leefgebied Optimaal Ontwikkelen en Opgroeien resultaten en indicatoren benoemd die een directe link hebben met de resultaten en indicatoren die binnen de andere leefgebieden zijn geformuleerd. In bijlage 3 is de resultatenboom met alle resultaten te zien binnen alle drie de leefgebieden.

1.3 Lokale inclusieagenda

Als gemeente Neder-Betuwe is het ons doel dat onze gemeente toegankelijk en inclusief wordt en dat iedereen mee kan doen. De nota Sociaal Domein en de bijbehorende uitvoeringsplannen zijn hierop geënt. Daarom zullen deze plannen ook dienst doen als de lokale inclusieagenda. Vanuit deze plannen spreken we meestal over 'de inwoners'. Hiermee bedoelen we iedereen; mensen met en zonder beperkingen. Onze aandacht gaat bij een inclusieve samenleving uit naar mensen met een beperking en dat zij mee kunnen doen in onze samenleving. Een beperking van fysieke, verstandelijke, cognitieve, ernstige meervoudige of zintuigelijke aard. In dit plan laten wij met sterretjes zien welke resultaten van invloed zijn op de inclusieve samenleving en waar we precies aan gaan werken. In dit plan staan minder sterretjes dan in de andere twee plannen, omdat jeugdigen slechts een deel van de inwoners omvat en de andere plannen alle inwoners omvat. De komende jaren betrekken we ervaringsdeskundigen om de resultaten te controleren en eventuele andere behoeften te peilen.

2. Leefgebied Optimaal Ontwikkelen en Opgroeien

Zoals gezegd is Neder-Betuwe een kinderrijke gemeente. Grote gezinnen komen in Neder-Betuwe gemiddeld meer voor. Een belangrijk leefgebied om op in te zetten. We doen dit door maatschappelijke resultaten en bijbehorende deelresultaten op te stellen van wat we willen bereiken. Hierbij worden passende activiteiten uitgevoerd die een plek zullen krijgen in de subsidieopdrachten. In dit hoofdstuk gaan we in op de resultaten. Op de volgende pagina is een overzicht te zien van de maatschappelijke – en deelresultaten die we op dit leefgebied hebben opgesteld. Deze resultaten worden later in dit hoofdstuk uitgewerkt.



Optimaal Ontwikkelen & Opgroeien

Jeugdigen in Neder-Betuwe ontwikkelen zich optimaal

1. Samen opvoeden	2. Normaliseren	3. Preventie & Aanbod	4. Route naar hulp	5. Kansen-gelijkheid
<p>Ouders beschikken over sterke opvoedvaardigheden</p> <p>Inwoners delen hun ervaringen en zorgen over opvoeding en ontwikkeling van jeugdigen met hun omgeving</p> <p>Mensen en organisaties om een kind heen voelen zich verantwoordelijk om de ontwikkeling te stimuleren</p>	<p>Ouders beseffen dat opvoeden gepaard gaat met uitdagingen die zij veelal zelf/ met steun van het sociale netwerk kunnen oplossen</p> <p>Jeugdigen met een ondersteuningsvraag krijgen passende, op ontwikkeling gerichte ondersteuning</p> <p>Ouders en jeugdigen kunnen omgaan én leven met eventuele beperkingen binnen het gezin</p> <p>De bandbreedte van gedrag dat men als 'normaal' ziet, is vergroot</p>	<p>Betrokkenen en professionals rondom een gezin gaan in een vroeg stadium het gesprek aan en/of zetten de juiste stappen bij zorgen over de signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling</p> <p>Ouders en jeugdige ervaren de weg naar preventief aanbod als laagdrempelig</p> <p>Ouders en jeugdigen trekken tijdig aan de bel</p> <p>Jeugdigen en ouders ervaren een naadloze overgang van 18- naar 18+</p> <p>Meer jeugdigen maken gebruik van activiteiten gericht op jeugdigen met een specifieke ondersteuningsvraag</p> <p>Er wordt meer deelgenomen aan activiteiten voor jonge mantelzorgers en brussen</p>	<p>Ouders en jeugdigen ervaren een zorgvuldig, transparant en laagdrempelig proces als er specialistische hulp nodig is</p> <p>Ouders en jeugdigen hebben te maken met één zichtbaar aanspreekpunt als zij een ondersteuningsvraag hebben</p>	<p>Alle jeugdigen zijn in beeld</p> <p>Jeugdigen doorlopen succesvol hun schoolloopbaan en betreden voldoende gekwalificeerd de arbeidsmarkt</p>
<p>1.1 Het deelname aantal aan 'samen opvoeden activiteiten' is toegenomen en er is een breed bereik onder gevarieerde doelgroepen hiervoor</p>	<p>2.1 Het aantal aanvragen naar Jeugd GGZ is afgenomen</p>	<p>3.1 volgen professionals de meldcode huiselijk geweld & kindermishandeling</p>	<p>4.1 Jeugdigen zijn tevreden over de dienstverlening vanuit de gemeente</p>	<p>5.1 het % van de geïndiceerde peuters dat deelneemt aan VVE is verhoogt</p>
<p>1.2 Eigen netwerk, betrokkenen en/ of sleutelfiguren zijn meer betrokken bij de opvoeding</p>	<p>2.2 Normaliseren staat op de agenda van meer ketenpartners binnen het jeugddomein</p>	<p>3.2 De deelname aan algemene voorzieningen in het voorliggend veld is toegenomen</p>	<p>4.2 Uitgezocht is of en hoe de werkwijze één gezin, één plan, één regisseur geïmplementeerd kan worden</p>	<p>5.2 Het aantal bijstandsgerechtigden onder de 27 jaar is afgenomen</p>
<p>1.3 Er zijn meer organisaties die zich meer betrokken voelen bij de opvoeding</p>	<p>2.3 Het aantal indicaties voor dagbesteding of logeer-voorzieningen is afgenomen</p>	<p>3.3 Het aantal cliënten in de jeugdhulp is afgenomen</p>		<p>5.3 Het aantal verstrekkingen van het kindpakket ontwikkeld mee met het armoedepercentage</p>
	<p>2.4 Meer meldingen bij het kernpunt worden doorverwezen naar preventieve voorzieningen</p>	<p>3.4 Het aantal deelnemers aan gerichte preventieve activiteiten is toegenomen</p>		<p>5.4 het kindpakket is bekend bij de beoogde doelgroep</p>
	<p>2.5 Minder kinderen worden via de huisarts verwezen naar jeugdhulp na gesprekken met POH</p>	<p>3.5 Er heeft een verschuiving plaatsgevonden naar een lichter segment jeugdhulpvoorzieningen</p>		<p>5.5 Kinderen van minima kunnen meer meedoen</p>
	<p>2.6 Minder kinderen worden verwezen naar jeugdhulp na gesprekken met SMW</p>	<p>3.6 Het aantal meldingen van pesten is afgenomen</p>		<p>5.6 Het aantal leerlingen dat verzuimd heeft is afgenomen</p>
		<p>3.7 Het aantal VSO/ PRO leerlingen dat doorstroomt naar een garantiebaan is toegenomen</p>		<p>5.7 Het aantal jongeren met een startkwalificatie is toegenomen</p>
		<p>3.8 Het aantal zorgaanbieders dat samen met de jeugdige een toekomstplan opstelt is toegenomen</p>		

2.1 Samen opvoeden

“It takes a village to raise a child”. Opvoeden doen we samen. We investeren in de opvoedvaardigheden van ouders. Daarnaast proberen we te bewerkstelligen dat ouders ook het netwerk in durven te schakelen en te bevragen bij opvoedvragen. Uitdagingen horen bij het opvoeden, maar samen staan we sterk. Verder willen we dat het netwerk om een kind of gezin heen zich verantwoordelijk voelt om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling of opvoeding van het kind. Onderstaande maatschappelijke resultaten hebben overlap met elkaar. Veel activiteiten zullen een bijdrage leveren aan meer van onderstaande maatschappelijke resultaten. Dat is ook de reden waarom we deze behandelen in één thema, genaamd: Samen opvoeden. Op deze drie maatschappelijke resultaten willen we een positieve trend zien en dit gaan we meten met onderstaande indicatoren.

Maatschappelijke resultaten

Over 4 jaar willen we dat:

2. Ouders beschikken over sterke opvoedvaardigheden, zodat hun kind zich optimaal kan ontwikkelen
4. Inwoners hun ervaringen en zorgen over de opvoeding en ontwikkeling van jeugdigen met hun omgeving durven te delen en bespreken
5. Alle mensen en organisaties om een kind heen zich verantwoordelijk voelen om zijn/haar ontwikkeling te stimuleren ('it takes a village to raise a child')²

Deelresultaten, indicatoren en meetinstrumenten

Waarom en hoe zien we dat we succesvol zijn?

Deelresultaat 1.1	In 2024 is het deelname aantal aan 'samen opvoeden activiteiten' toegenomen en is er een breed bereik onder gevarieerde doelgroepen voor deze activiteiten
Indicator	Het aantal deelnemers aan activiteiten rondom het thema opvoeding.
Meetinstrumenten	Verantwoordingsrapportages van subsidie ontvangende organisaties; Registratie kernpunt.

²² De nummering van de maatschappelijk resultaten in dit uitvoeringsplan is gelijk aan de nummering van de maatschappelijk resultaten in de beleidsnota Sociaal Domein. Doordat we een andere indeling hanteren in dit uitvoeringsplan, staan de nummers door elkaar

Deelresultaat 1.2	In 2024 zijn eigen netwerk, direct betrokkenen (familie, school, burens et cetera) en/of sleutelfiguren meer betrokken bij de opvoeding
Indicator	Het aantal inwoners dat eigen netwerken, direct betrokkenen en/of sleutelfiguren betrekken bij de opvoeding.
Meetinstrument	GGD Kindermonitor (ouder krijgt hulp of steun van familie en bekenden bij opvoeding en ouder vindt deze hulp voldoende).
Deelresultaat 1.3	In 2024 zijn er meer organisaties die zich meer betrokken voelen bij de opvoeding
Indicatoren	Het aantal subsidieaanvragen voor activiteiten rondom het thema opvoeding (onder andere vanuit maatschappelijk partners voor op scholen en kinderdagverblijven); Partners geven vaker aan dat inwoners met vragen over de opvoeding bij hen komen; Er wordt meer overlegd met het kernpunt over de opvoeding vanuit partners en organisaties.
Meetinstrumenten	Subsidieaanvragen; Uitvraag bij partners zoals onderwijs, kerken, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen; Uitvraag kernpunt.

Voorbeeld uit de praktijk - Laagdrempelige initiatieven

We zien dat laagdrempelige initiatieven als Humanitas opvoeden en opgroeien, Buurtgezinnen, Chillclub en moedergroepen goed werken in Neder-Betuwe. Ouders delen hun ervaringen met elkaar en ondersteunen elkaar bij de opvoedvragen. Hierdoor voelen ouders zich gesteund, worden hun opvoedvaardigheden vergroot en hun draagkracht versterkt.

2.2 Normaliseren

Normaliseren houdt in dat je een grote variëteit aan gedrag accepteert als normaal. De bandbreedte van 'normaal' wordt vergroot. Hierbij hoort ook het durven loslaten en niet bij ieder klein dingetje willen of moeten ingrijpen. Daardoor is het minder vaak nodig om gedrag van een kind te verklaren aan de hand van een diagnose. Dat wordt ook wel demedicaliseren genoemd. We zijn in de huidige maatschappij gewend om vroeg in te grijpen bij ongrijpbaar gedrag, omdat we het beste willen voor de kinderen en jeugdigen. Maar is dit wel het beste? Of kan het zijn dat een kind gewoon even niet lekker in z'n vel zit of experimenteert met bepaald gedrag? Maar ook: wat vinden we als maatschappij normaal? Door allerlei ontwikkelingen, zoals de komst van laptops, telefoons en bijvoorbeeld corona, vinden we vandaag de dag waarschijnlijk ander gedrag 'normaal' dan 20 jaar geleden. Dat is waar normaliseren over gaat. Door meer te normaliseren, hopen we dat de druk op de jeugdhulp verlaagt en wachtlijsten afnemen. Daardoor kunnen kinderen die echt jeugdhulp nodig hebben, sneller terecht en beter geholpen worden. We ondernemen activiteiten die zijn gericht op dit gedachtegoed en deze werkwijze. Om zo het normaliseren onder professionals en ouders te verspreiden. Hierbij richten we ons voornamelijk op ouders en professionals in plaats van kinderen en jeugdigen zelf. Omdat de activiteiten die we ondernemen op de onderstaande maatschappelijke resultaten betrekking hebben op meerdere maatschappelijke resultaten tegelijkertijd, behandelen we ook deze resultaten als één thema.

Maatschappelijke resultaten

Over 4 jaar willen we dat:

3. Ouders beseffen dat opvoeden gepaard gaat met uitdagingen die zij veelal zelf en/of met steun van het sociale netwerk kunnen oplossen
7. Jeugdigen met een ondersteuningsvraag passende, op ontwikkeling gerichte ondersteuning krijgen
14. Ouders en jeugdigen om kunnen gaan én leven met eventuele beperkingen binnen het gezin en daarbij zelfredzaam zijn
15. De bandbreedte van gedrag dat men als 'normaal' ziet, vergroot is en dat de omgeving goed op deze brede diversiteit aan gedrag kan aansluiten

Deelresultaten, indicatoren en meetinstrumenten

Waarom en hoe zien we dat we succesvol zijn?

Deelresultaat 2.1	In 2024 is het aantal aanvragen naar Jeugd GGZ afgenomen
Indicator	Het aantal indicaties voor Jeugd GGZ.
Meetinstrument	Gemeentelijke systeem Aeolus.
Deelresultaat 2.2	In 2024 staat normaliseren op de agenda van meer ketenpartners binnen het jeugddomein*³
Indicator	Het aantal ketenpartners dat normaliseren op de agenda heeft staan.
Meetinstrumenten	Beleidsstukken van ketenpartners; Deelnamelijsten van organisaties aan bijeenkomsten over normaliseren.
Deelresultaat 2.3	In 2024 zijn het aantal indicaties voor dagbesteding of logeervoorzieningen afgenomen
Indicator	Het aantal indicaties voor dagbesteding en logeervoorzieningen.
Meetinstrument	Gemeentelijk systeem Aeolus.

³ De sterretjes in dit plan laten zien dat dit resultaat onderdeel is van de lokale inclusieagenda.

Deelresultaat 2.4	In 2024 worden meer meldingen bij het kernpunt doorverwezen naar preventieve voorzieningen
Indicatoren	Het percentage meldingen bij de Kernpunten dat resulteert in jeugdhulp; Verhouding aantal meldingen en aantal beschikkingen jeugdhulp.
Meetinstrument	Het kernpunt.
Deelresultaat 2.5	In 2024 worden minder kinderen via de huisarts verwezen naar jeugdhulp na gesprekken met de praktijkondersteuner huisarts (POH) jeugd
Indicator	Het aantal kinderen dat via de huisarts verwezen is naar jeugdhulp na gesprekken met POH.
Meetinstrument	Kwartaalrapportages van de POH Jeugd.
Deelresultaat 2.6	In 2024 worden minder kinderen verwezen naar jeugdhulp na gesprekken met een schoolmaatschappelijk werker (SMW)
Indicator	Het aantal kinderen dat via SMW verwezen is naar jeugdhulp.
Meetinstrument	Halfjaarlijkse rapportages SMW.

Voorbeeld uit de praktijk- Praktijkondersteuner Huisarts (POH)

Sinds oktober 2021 is de POH Jeugd verbonden aan alle huisartsenpraktijken in de gemeente Neder-Betuwe. De bedoeling is dat haar werkwijze leidt tot minder onnodige verwijzingen naar jeugdhulp. Waar jeugdhulp nog wel nodig is, wordt door de gesprekken met de POH Jeugd duidelijker welke hulp dit precies moet zijn. Daardoor sluit deze beter aan op de jeugdige, wat tot betere ondersteuning leidt.

2.3 Preventie & Aanbod

Het doel is: 'erger voorkomen'. Door vroeg in te zetten op preventieve activiteiten, hopen we te voorkomen dat problemen erger worden. Deze aanpak staat op gespannen voet met het thema normaliseren. Het interessante is dus om de juiste balans te vinden tussen deze twee; wanneer ondernemen we actie en wanneer juist niet? We investeren in de bekendheid van activiteiten en mogelijkheden in dit preventief aanbod en dat dit preventief aanbod gevonden kan worden. Bij sommige maatschappelijke resultaten gaat het om gerichte preventie op een specifieke doelgroep.

Maatschappelijke resultaten

Over 4 jaar willen we dat:

6. Betrokkenen en professionals rondom een gezin in een vroeg stadium het gesprek aangaan en/of de juiste stappen zetten bij zorgen over of signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling⁴
8. Ouders en jeugdigen de weg naar preventief aanbod als laagdrempelig ervaren en er ook in een vroeg stadium gebruik van maken
9. Ouders en jeugdigen tijdig aan de bel trekken, waardoor zij gebruik kunnen maken van lichte vormen van ondersteuning
13. Jeugdigen en ouders een naadloze overgang van 18- naar 18+ ervaren, waarbij de continuïteit van de hulp en ondersteuning geborgd is
16. Meer jeugdigen maken gebruik van activiteiten die gericht zijn op jeugdigen met een specifieke ondersteuningsvraag
17. Er meer wordt deelgenomen aan activiteiten voor jonge mantelzorgers en brussen⁵

Deelresultaten, indicatoren en meetinstrumenten

Waaraan en hoe zien we dat we succesvol zijn?

Deelresultaat 3.1	In 2024 volgen professionals de meldcode Huiselijke Geweld & Kindermishandeling⁶
Indicatoren	Het aantal adviesvragen en meldingen huiselijk geweld & kindermishandeling (ook vanuit verschillende beroepspartijen);
Meetinstrumenten	Het aantal scholen dat de meldcode gebruikt. Rapportage Veilig Thuis; Monitor Veilig Thuis; De meldcodetour.
Deelresultaat 3.2	In 2024 is de deelname aan algemene voorzieningen in het voorliggend veld toegenomen
Indicator	Het aantal deelnemers aan algemene voorzieningen in het voorliggend veld.
Meetinstrument	Verantwoordingsrapportages van organisaties die subsidie ontvangen.
Deelresultaat 3.3	In 2024 is het aantal cliënten in de jeugdhulp afgenomen
Indicator	Het aantal cliënten in de Jeugdhulp.
Meetinstrument	Gemeentelijk systeem Aeolus
Deelresultaat 3.4	In 2024 is het aantal deelnemers aan gerichte preventieve activiteiten toegenomen
Indicator	Het aantal deelnemers aan activiteiten zoals brussencursussen, jonge mantelzorgactiviteiten, KIES-trainingen (trainingen voor kinderen in echtscheidingssituaties), weerbaarheidstrainingen, dappere Dino-trainingen, sociale vaardigheidstrainingen, jonge moedergroepen enzovoorts.
Meetinstrumenten	Uitvraag activiteiten; Subsidieopdrachten.

⁴ Denk hierbij bijvoorbeeld aan relatieproblemen.

⁵ Brussen zijn broers en zussen van kinderen met een handicap.

⁶ De acties die worden ondernomen en de samenhang van de verantwoordelijkheid van het college inzake het advies- en meldpunt huiselijk geweld & kindermishandeling zijn opgenomen in de regioaanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling Gelderland Zuid 2021-2025 en de bijbehorende lokale agenda samen voor thuis zonder geweld Neder- Betuwe 2022-2025

Deelresultaat 3.5	In 2024 heeft er een verschuiving plaatsgevonden in de jeugdhulpvoorzieningen van het zware segment naar het middensegment en van het middensegment naar het lichte segment
Indicator	Het aantal cliënten per segment.
Meetinstrument	Gemeentelijk systeem Aeolus.
Deelresultaat 3.6	In 2024 is het aantal meldingen van pesten afgenomen*
Indicator	Het aantal jeugdige dat aangeeft gepest te worden.
Meetinstrument	GGD Gezondheidsmonitor Jeugd (is laatste drie maanden gepest/ afname schoolplezier of verzuim).
Deelresultaat 3.7	In 2024 is het aantal leerlingen dat vanuit Voorgezet speciaal onderwijs (VSO) en Praktijkonderwijs (PRO) doorstroomt naar een garantiebaan toegenomen*
Indicator	Het aantal garantiebanen.
Meetinstrument	Gemeente Buren (specificatie naar jongeren opnemen in de rapportage)
Deelresultaat 3.8	In 2024 is het aantal zorgaanbieders dat samen met de jeugdige een toekomstplan opstelt toegenomen
Indicator	Het aantal zorgaanbieders dat samen met de jeugdige een toekomstplan opstelt.
Meetinstrument	Contractgesprekken Regio Rivierenland en zorgaanbieders (moet nog opgezet worden).

Voorbeeld uit de praktijk - BeWell & het tussenpad

We hebben de afgelopen jaren ons preventieve aanbod in Neder-Betuwe verder uitgebreid. Zo zijn er zaterdagactiviteiten bij BeWell gestart. Daar zijn in het bijzonder jeugdigen welkom die extra aandacht en/of zorg nodig hebben. Verder is in de coronaperiode 'het tussenpad' opgericht. Dit is een ontmoetingsplek voor jongeren van 12 tot 23 jaar onder begeleiding van het jongerenwerk van Mozaïek.



2.4 Route naar Hulp

Dit thema is intern gericht en gaat om onze gemeentelijke werkwijze. We willen de kwaliteit van onze dienstverlening verbeteren en zorgen dat mensen een zorgvuldig, laagdrempelig en transparant proces ervaren als er specialistische hulp ingezet moet worden. Ook willen we zorgen voor één zichtbaar aanspreekpunt.

Maatschappelijke resultaten

Over 4 jaar willen we dat:

10. Ouders en jeugdigen een zorgvuldig, transparant en laagdrempelig proces ervaren als er specialistische hulp nodig is
11. Ouders en jeugdigen te maken hebben met één zichtbaar aanspreekpunt als zij een ondersteuningsvraag hebben

Deelresultaten, indicatoren en meetinstrumenten

Waarom en hoe zien we dat we succesvol zijn?

Deelresultaat 4.1	In 2024 zijn jeugdigen tevreden over de dienstverlening vanuit de gemeente.
Indicatoren	De doorlooptijd van aanvraag tot besluit per casus; Jeugdige kon makkelijk in contact komen met het kernpunt; Jeugdige werd snel geholpen en vond dat de wachttijd tot het eerste gesprek goed was; Jeugdige voelde zich serieus genomen door de medewerker.
Meetinstrumenten	Gemeentelijk systeem Aeolus; Cliëntervaringsonderzoeken.
Deelresultaat 4.2	In 2024 is uitgezocht of en hoe de werkwijze 'één gezin, één plan, één regisseur' geïmplementeerd kan worden
Indicator	Het antwoord of en hoe deze werkwijze te implementeren is.
Meetinstrument	Interne memo waarin dit vraagstuk beantwoord wordt.

Voorbeeld uit de praktijk - Het Kernpunt, laagdrempelige toegang

Sinds kort zijn er jeugdconsulenten die onderwijs als aandachtsgebied hebben. Vanuit die rol zetten zij zich in voor een goede samenwerking met het onderwijs. Het is de bedoeling dat leerlingen en hun ouders, die zowel op school als thuis een ondersteuningsbehoefte hebben, een laagdrempeliger proces richting hulp ervaren. Bovendien zijn zij voor ouders en school een duidelijk aanspreekpunt.

2.5 Kansengelijkheid

De naam kansengelijkheid zegt het al; we willen zorgen voor gelijke kansen voor iedereen in onze gemeente. Zo willen we dat alle jeugdigen in beeld zijn, zodat we zicht hebben op de kansen die ieder kind krijgt. Dit begint al tijdens de zwangerschap door inzet van verloskundigen, prenatale voorlichting, jeugdgezondheidszorg en een kansrijke start. Zodat ze de kans krijgen om eventuele achterstanden in te halen. Op latere leeftijd willen we dat de kansengelijkheid optimaal blijft en iedere jeugdige de schoolloopbaan succesvol doorloopt. Zo betreedt ieder kind gekwalificeerd de arbeidsmarkt. Hieronder valt bijvoorbeeld ook het kindpakket. Vanuit het kindpakket worden verstrekkingen in natura gedaan voor sport en cultuur, zwemles, schoolactiviteiten, laptops, fietsen of kleding. Gezinnen van arme kinderen kunnen meer meedoen aan de maatschappij, waardoor ook hun kansen vergroot worden. De doelstelling is dat minderjarige kinderen niet lijden onder de schulden van hun ouders. Buiten het aanbieden van het kindpakket doen we dit door de ouders informatie en advies te geven. We bieden hen ook budgetbegeleiding, betalingsregelingen, schuldregelingen, budgetbeheer en beschermingsbewind. De resultaten hierop hebben een plek gekregen in het uitvoeringsplan Meedoen en Samenleven, omdat deze niet alleen voor ouders maar alle inwoners met schulden gelden.

Maatschappelijke resultaten

Over 4 jaar willen we dat:

1. Alle jeugdigen in beeld zijn
12. Jeugdigen succesvol hun schoolloopbaan doorlopen en voldoende gekwalificeerd de arbeidsmarkt betreden

Deelresultaten, indicatoren en meetinstrumenten

Waarom en hoe zien we dat we succesvol zijn?

Deelresultaat 5.1	In 2024 is het percentage van de geïndiceerde peuters dat deelneemt aan Voor- en vroegschoolse Educatie (VVE) verhoogd*
Indicator	Het percentage van geïndiceerde peuters dat deelneemt aan VVE.
Meetinstrument	VVE monitor.
Deelresultaat 5.2	In 2024 is het aantal bijstandsgerechtigden met een leeftijd onder de 27 jaar gedaald*
Indicator	Het aantal bijstandsgerechtigden met een leeftijd onder de 27 jaar.
Meetinstrument	Rapportage Gemeente Buren over bijstandsgerechtigden.

Voorbeeld uit de praktijk - Kansrijke start

De gemeente Neder-Betuwe biedt activiteiten aan conform het landelijke actieprogramma Kansrijke Start 2022-2025. Als onderdeel van dit actieprogramma bieden verloskundigen, kraamverzorgenden, een lactatiekundige en een orthopedagoog bijeenkomsten aan zwangere vrouwen en hun partners aan. Daarin informeren zij hen over gezond zwanger zijn, de bevalling en de voorbereiding op het ouderschap.

Deelresultaat 5.3	In 2024 ontwikkelt het aantal verstrekkingen van het kindpakket mee met het armoedepercentage in de gemeente
Indicatoren	Het aantal verstrekkingen kindpakket; Het armoedepercentage in de gemeente.
Meetinstrumenten	Website Waarstaatjegemeente; Rapportages kindpakket.
Deelresultaat 5.4	In 2024 is het kindpakket bekend bij de beoogde doelgroep
Indicatoren	De grootte van de beoogde doelgroep; Het aantal hiervan waarbij kindpakket bekend is.
Meetinstrument	Rapportage kindpakket.
Deelresultaat 5.5	In 2024 kunnen kinderen van minima meer meedoen
Indicatoren	Het aantal kinderen dat mee kan doen; Het percentage gezinnen met een laag inkomen totaal.
Meetinstrument	Website Waarstaatjegemeente.
Deelresultaat 5.6	In 2024 is het aantal leerlingen dat verzuimd heeft afgenomen
Indicator	Het aantal leerlingen dat verzuimd heeft.
Meetinstrument	Jaarrapportage leerplicht en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC)
Deelresultaat 5.7	In 2024 is het aantal jongeren met een startkwalificatie toegenomen*
Indicatoren	Het aantal jongeren met een startkwalificatie; Het aantal voortijdig schoolverlaters.
Meetinstrumenten	Jaarrapportage/cijfers Voortijdig schoolverlaten (VSV); leerplicht en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC).

3. Van uitvoeringsplannen naar uitvoering

3.1 Samenwerking

Samenwerking is een belangrijk onderdeel van het kwaliteitskompas, de methodiek waarin de Nota sociaal domein en bijbehorende uitvoeringsplannen zijn uitgewerkt. We willen de samenwerking met en tussen alle partijen in het sociale domein intensiveren. In bijlage 1 geven we een opsomming van partijen waarmee we al samenwerken en aan wie we denken om op dit leefgebied mee samen te gaan werken als relevante maatschappelijk partners. Deze opsomming is steeds in beweging omdat actualiteiten ervoor kunnen zorgen dat nieuwe of andere partners belangrijk worden voor dit leefgebied. Daarom geeft deze bijlage een indicatie van de partijen waarmee we op dit leefgebied samenwerken of samen willen gaan werken aan de resultaten. In de uitvoering van dit plan wordt zoveel als mogelijk afgestemd met de al betrokken disciplines.

Het preventieteam

Een mooi voorbeeld van een integrale samenwerking is het preventieteam. Vanuit dit team worden verschillende rollen bekleed in het uitvoeren van activiteiten zoals aanjagen, signaleren, denktank, klankbord en verbinder. Het team bestaat uit verschillende maatschappelijk partners waaronder Welzijn Rivierstroom, GGD Gelderland-Zuid, Mozaïek Welzijn, Eleos, Santé Partners en Samen in beweging. Zij pakken integraal een aantal onderwerpen op het gebied van preventie aan, zoals het oprichten van activiteiten voor jeugdigen.

⁷ Samenwerkingsprotocol Gemeenten Rivierenland & Raad voor de Kinderbescherming, regio Gelderland, september 2020

⁸ Samenwerkingsafspraken nazorg voor jeugdige ex-gedetineerde Regio Rivierenland, maart 2022

⁹ Bevorderen continuïteit jeugdhulp, convenant tussen partijen in het Jeugdstelsel, juli 2021

Samenwerking onderwijs en jeugdhulp

Ook blijven we inzetten op de verbeteringen van diverse samenwerkingsvormen tussen onderwijs en jeugdhulp. Een van de speerpunten uit ons integraal Huisvestingsplan onderwijs is het opzetten van Integrale Kindcentra (IKC). Een IKC borgt een ononderbroken en samenhangende leer- en ontwikkelingslijn voor kinderen en het biedt optimale ontwikkelingskansen aan kinderen. Hierbij gaat het niet uitsluitend over het centrum als gebouw, maar vooral om de samenwerking en integrale hulpverlening die dit centrum dan faciliteert.

Samenwerkingsprotocol Gemeenten Rivierenland & Raad voor de Kinderbescherming

Door de samenwerking tussen de gemeenten binnen Rivierenland en de Raad voor de Kinderbescherming op te zoeken en uit te bouwen geven we ook richting aan de te nemen beslissingen over preventie en jeugdhulp, de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Zo is in het 'Samenwerkingsprotocol Gemeenten Rivierenland & Raad voor de kindbescherming'⁷ vastgelegd hoe de samenwerking rondom jeugdbescherming en jeugdreclassering is vormgegeven. Hierbij zijn samenwerkingsafspraken gemaakt over nazorg voor jeugdige ex-gedetineerden.⁸ Om het perspectief van de jongere na verblijf in de Justitiële JeugdInrichting (JJI) te vergroten en de kans op herhaling van strafbare feiten te verminderen is het belangrijk dat met en voor jeugdigen die uitstromen uit een JJI een plan tot stand komt. In het verzorgen van nazorg speelt de gemeente een belangrijke rol. De samenwerkingsafspraken worden in een beslisboom gezet. De beslisboom kan worden gebruikt voor het maken van onderlinge werkafspraken tussen lokale en regionale partners die resulteren in samenwerkingsafspraken.

Convenant Bevorderen continuïteit jeugdhulp

Ook hebben we het convenant tussen partijen in het jeugdstelsel genaamd 'Bevorderen continuïteit jeugdhulp' ondertekend als onderdeel zijnde van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).⁹ De afspraken in dit convenant zijn gericht op de ontwikkelende relatie tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers en gaan zowel in op het voorkomen, signaleren en beheersen van risico's met betrekking tot de continuïteit, als op het leren en ontwikkelen in het jeugdstelsel.

Gelderse verbeteragenda jeugdbescherming

Verder is er een Gelderse verbeteragenda Jeugdbescherming opgesteld.¹⁰ De ambitie is dat de Gelderse gemeenten en veiligheidspartners beter gaan samenwerken, met één visie, vanuit dezelfde werkwijze en eenduidige formuleren.

Inkoop jeugdhulp

Formeel is de inkoop van jeugdhulp voor jeugdhulpaanbieders, en daarmee de verantwoordelijkheidstoedeling, vastgelegd in het Programma van eisen. Hierin is de samenwerking tussen opdrachtnemer en opdrachtgever en bijbehorende eisen geborgd. Dit programma van eisen is onderdeel van de raamovereenkomst die wordt afgesloten met de jeugdhulpaanbieder, die de werkzaamheden op dit gebied verricht. Als jeugdhulpaanbieders zich bij ons inschrijven verbinden ze zich hieraan. Deze norm heeft onder meer te maken met opleidings- en scholingseisen van personeel, intervisie, supervisie enzovoorts. Naast het programma van eisen zijn er raamovereenkomsten en selectiecriteria opgesteld waarin kwaliteitseisen zijn opgenomen, denk bijvoorbeeld aan een ISO-certificering. ISO staat voor International Standardization Organization en hiermee maken instellingen aantoonbaar dat hun dienstverlening aan de afgesproken specificaties voldoen. Daarnaast ondersteunen de ISO-normen innovatie en bevordert het de wereldwijde kwaliteit, veiligheid en betrouwbaarheid.

De samenwerking met gecertificeerde instellingen vindt net als de samenwerking met jeugdhulpaanbieders plaats via overeenkomsten met een programma van eisen en een soortgelijke inkoopprocedure. Gecertificeerde instellingen moeten aan strenge eisen voldoen om zich überhaupt zo te mogen noemen. Dit is op zichzelf al een soort waarborg. Regio Rivierenland organiseert de inkoop van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen en voert het leveranciersmanagement uit. Door onder andere contractgesprekken borgen zij dat aanbieders zich aan de gemaakte afspraken houden en kunnen zij indien nodig contracten met aanbieders ontbinden.

3.2 Financiën

Er zijn op dit moment geen financiële gevolgen verbonden aan de nota Sociaal Domein en dit bijbehorende uitvoeringsplan. Wel is het aannemelijk dat we bij het realiseren van de maatschappelijk resultaten tot de conclusie komen dat er meer inzet en daarmee meer middelen nodig zijn. Dan zullen we die keuze aan de raad voorleggen.

¹⁰ Gelderse verbeteragenda Jeugdbescherming, samenwerken en kennis delen, november 2021

3.3 Ontwikkelagenda

2022: Huidige activiteiten continueren en vertalen naar de methodiek van het kwaliteitskompas. Daarnaast quick wins implementeren

We werken elke dag om inwoners te ondersteunen en meer in hun eigen kracht te zetten. Dit is niet nieuw. Om al het bestaande wat we al hebben opgebouwd niet verloren te laten gaan, vertalen we dit naar de methodiek het kwaliteitskompas. Deze methodiek gaat voor een groot deel over het samenwerken tussen inwoner, maatschappelijke partner en de gemeente. We letten bij het omzetten op wat momenteel goed gaat en wat we willen meenemen en behouden. Maar ook op wat beter kan en hoe we het geheel het beste kunnen implementeren. Hierbij zullen we de relatief makkelijk te realiseren aanpassingen, de quick wins genaamd, gelijk doorvoeren.

Daarnaast is in de beleidsnota Sociaal Domein 2021-2024 het concept positieve gezondheid onder het leefgebied Gezond en Vitaal geïntroduceerd. Om inwoners te faciliteren en te stimuleren om gezond te leven en vitaal te zijn, gaan we werken vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid. Dit gedachtegoed is een bredere kijk op gezondheid en gaat uit van het vermogen om veerkrachtig te zijn, de regie te voeren en zich aan te passen. We starten vanuit het leefgebied Gezond en Vitaal met de implementatie van dit gedachtegoed. Daarna zal ook de implementatie binnen zowel het leefgebied Meedoen en Samenleven als het leefgebied Optimaal Ontwikkelen en Opgroeien meegenomen worden, zodat we de integrale kijk die bij dit gedachtegoed hoort volledig kunnen benutten. De wijze waarop we dit gaan doen en hoe we hier precies invulling aan gaan geven wordt in 2022 uitgewerkt.

2023: Aan de slag met de vertaling van de huidige situatie naar de methodiek van het kwaliteitskompas en quick wins implementeren.

Nadat we de huidige situatie vertaald hebben, gaan we hiermee samen met onze maatschappelijke partners aan de slag. Waar lopen we tegenaan? Wat kunnen we verbeteren? En natuurlijk wat gaat goed? Ook hierbij worden de quick wins gelijk meegenomen in het ervaren van de nieuwe werkwijze en deze zullen ook meegenomen worden in de evaluatie hiervan. De methodiek van het kwaliteitskompas bevat een jaarlijkse verbetercyclus die vanaf dit jaar uitgevoerd zal worden.

Vanuit deze vertaling van de huidige situatie naar het kwaliteitskompas en de gewenste situatie is een beeld ontstaan van resultaten of thema's waar we nu al veel op inzetten en resultaten of thema's waar we nu nog niet zoveel op inzetten. Voor deze laatste resultaten of thema's zullen we in dit jaar een start maken om ook deze op te pakken. We schatten nu in dat het hierbij gaat om de volgende maatschappelijk resultaten en thema's;

Meedoen en Samenleven

- Maatschappelijk resultaat 5: Inwoners hebben een zinvolle daginvulling (betaald of onbetaald)
- Maatschappelijk resultaat 8: Inwoners in een kwetsbare situatie zijn in beeld
- Maatschappelijk resultaat 10: Mantelzorgers zijn in balans

Optimaal Ontwikkelen en Opgroeien

- Thema 2: Normaliseren
- Thema 4: Route naar hulp

Gezond en Vitaal

- Maatschappelijk resultaat 6: Inwoners worden vitaal oud en bereiden zich tijdig voor op hun toekomst

Bij sommige resultaten hebben we vanuit de urgentie al een aantal stappen gezet, zoals het thema Normaliseren. Andere resultaten staan nog wat meer in de kinderschoenen.

2024: Resultaten waarop we in de huidige situatie nog niet zoveel inzetten invoegen in de methodiek van het kwaliteitskompas.

Dit jaar zal in het teken staan van continueren en aanscherpen. We gaan verder met het oppakken van de maatschappelijke resultaten en thema's die in 2023 nieuw zijn opgepakt. Verder zullen alle activiteiten die al liepen gecontinueerd worden. Blijvend zullen we de jaarlijkse verbetercyclus uitvoeren.

Alle ontwikkelingen, de quick wins, de samenwerking, de aanscherpingen en de nieuwe activiteiten die we invoegen op resultaten of thema's waar nog niet zoveel op ingezet wordt momenteel, zullen input zijn voor de update van de volgende integrale nota Sociaal Domein.

Bijlage 1:

Relevante maatschappelijk partners

Adviesraad sociaal domein
Bakkie Kroost
Bibliotheek
Buurtgezinnen
Buurtsportcoach
Consultatiebureaus, GGD
De Loftrompet (Speltherapeut)
Eleos
Gecertificeerde instellingen
Gemeente Buren
Halt
Huisartsen en POH Jeugd
Humanitas
Intern Begeleiders op basisscholen
Jeugd Gezondheidszorg (Jeugdartsen en management)
Karakter
Kerken
Kernpunten
Kinderopvangorganisaties
MEE
Mozaïek
Onderwijs

Pro Persona
RMC/ leerplichtambtenaar
Santé Partners
Scholen(maatschappelijk werk, schoolbegeleidingsdienst)
Sociaal Team
Sterker (Sociaal Maatschappelijk Werk)
St. Leergeld
St. Pas
St. Stop
Veilig Thuis
Verenigingen
Vluchtheuvel (Sociaal Maatschappelijk Werk)
VVE aanbieders
Zorgcoördinatoren op middelbare scholen

Bijlage 2:

Wettelijk kader

Zoals aangegeven in de beleidsnota Sociaal Domein voldoen wij aan de wettelijke verplichtingen om te omschrijven wat een gemeenteraad minimaal moet vaststellen in een periodiek op te stellen plan. In de nota zijn met name de beleidsvoornemens uitgewerkt in de ambities en maatschappelijke resultaten. We zijn daarmee nog niet compleet. In de verschillende wetten worden specifieke onderdelen genoemd die nader beschreven moeten worden en vastgesteld door de gemeenteraad. In dit uitvoeringsplan worden de specifieke onderdelen met betrekking tot de Jeugdwet uitgewerkt onder 'Samenwerking'. Hieronder wordt omschreven om welke specifieke onderdelen dit gaat.

Jeugdwet

Artikel 2.2

1. De gemeenteraad stelt periodiek een plan vast dat richting geeft aan de door de gemeenteraad en het college te nemen beslissingen betreffende preventie en jeugdhulp, de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.
2. Het plan bevat op hoofdzaken van het door de gemeente te voeren beleid betreffende preventie, jeugdhulp, de uitvoering van de kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering en geeft daarbij in ieder geval aan:
 - b. hoe dit beleid zal worden uitgevoerd in samenhang met de verantwoordelijkheid van het college inzake het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en welke acties in de door het plan bestreken periode zullen worden ondernomen;
 - c. welke resultaten de gemeente in de door het plan bestreken periode wenst te behalen, hoe gemeten zal worden of deze resultaten zijn behaald en welke outcomecriteria gehanteerd worden ten aanzien van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen;
 - d. hoe het college uitvoering zal geven aan artikel 2.7, tweede lid, en hoe wordt gewaarborgd dat de jeugdhulpaanbieder voldoet aan de eisen inzake de verantwoordelijkheidstoedeling, gesteld bij of krachtens artikel 4.1.1, tweede lid, juncto 4.1.5, eerste lid;

Bijlage 3: Resultatenboom

Meedoen & Samenleven

Inwoners van Neder-betuwe kunnen meedoen in de lokale samenleving, voelen zich verbonden zetten zich in voor elkaar.

Optimaal Ontwikkelen & Opgroeien

Jeugdigen in Neder-Betuwe ontwikkelen zich optimaal

Gezond & Vitaal

Inwoners van Neder-Betuwe leven gezond en zijn vitaal

